

ระบบบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม

การจัดระบบการศึกษา

ปัจจุบัน การจัดระบบการศึกษาพระปริยัติธรรมได้แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1. การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม ซึ่งมีแมกองธรรมเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารการศึกษา แยกเป็น 2 สาขา ดังนี้

1.1 แผนกนักธรรม หรือใช้อักษรย่อว่า น.ธ. เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนา สำหรับพระภิกษุสามเณร ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับหรือชั้น คือ

ชั้นที่หนึ่ง นักธรรมชั้นตรี หรือ น.ธ. ชั้นตรี

ชั้นที่สอง นักธรรมชั้นโท หรือ น.ธ. ชั้นโท

ชั้นที่สาม นักธรรมชั้นเอก หรือ น.ธ. ชั้นเอก

1.2 แผนกธรรมศึกษา หรือใช้อักษรย่อว่า ธ.ศ. เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนา สำหรับคฤหัสถ์ชายหญิง แบ่งเป็น 3 ชั้นคือ ธรรมศึกษาชั้นตรี (ธ.ศ.ตรี) ธรรมศึกษาชั้นโท (ธ.ศ.โท) และธรรมศึกษาชั้นเอก (ธ.ศ.เอก)

2. การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ซึ่งมีแมกองบาลีเป็นผู้รับผิดชอบ ในการบริหารการศึกษา แบ่งเป็น 9 ชั้น หรือ 9 ประโยค คือ ชั้นประโยคที่ 1 ถึงชั้นประโยคที่ 9 ผู้สำเร็จประโยค 3 ขึ้นไปจึงจะเรียกว่าเปรียญ ใช้อักษรย่อว่า "มหา" ได้²

ผู้สำเร็จชั้นประโยค 3 อาจเรียกว่า เปรียญธรรม 3 ประโยค คำว่าเปรียญธรรม ใช้อักษรย่อว่า ป.ธ. เช่น เปรียญธรรม 3 ประโยค ใช้อักษรย่อว่า ป.ธ.3

¹พระมหาประยุทธ์ ปยุตฺโต "การศึกษาของคณะสงฆ์ไทย", พุทธจักร, ปีที่ 23 ฉบับที่ 6 (มิถุนายน, 2512), หน้า 12.

²สัมภาษณ์ นายสิริ เพ็ชรไชย, หัวหน้ากองการศาสนศึกษา กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ณ กรมการศาสนา, วันที่ 19 มกราคม 2514 เวลา 13.00-15.00 น.

สำหรับชั้นประโยค 1 และชั้นประโยค 2 ไม่เป็นเปรียญ ถ้าสำเร็จชั้นประโยคต่าง ๆ ก็
เป็นเปรียญธรรมนั้น ๆ ประโยค ตามลำดับจนถึง เปรียญธรรม 9 ประโยคหรือ ป.ธ. 9
อัน เป็นชั้นสูงสุดในการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี

การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี แบ่งการศึกษาเป็น 3 ชั้นหรือ 3 ระดับ
เช่นเดียวกับแผนกธรรม คือ

- 2.1 ผู้สำเร็จชั้นประโยค 3 หรือ ป.ธ. 3 เป็น เปรียญตรี (ชั้นสามัญ)
- 2.2 ผู้สำเร็จชั้นประโยค 4-6 หรือ ป.ธ. 4-6 เป็น เปรียญโท (ชั้นมัธยม)
- 2.3 ผู้สำเร็จชั้นประโยค 7-9 หรือ ป.ธ. 7-9 เป็น เปรียญเอก (ชั้นอุดม)

สำหรับผู้ที่เข้าศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ต้องสำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม
ก่อน จึงจะมีสิทธิเทียบไล่ดังนี้

- นักธรรมชั้นตรี มีสิทธิเทียบชั้นประโยค 3 หรือ ป.ธ. 3
- นักธรรมชั้นโท มีสิทธิเทียบชั้นประโยค 4 หรือ ป.ธ. 4
- นักธรรมชั้นเอก มีสิทธิเทียบชั้นประโยค 7 หรือ ป.ธ. 7³

3. การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีแบบใหม่ หรือแผนกบาลีตามที่ได้ปรับปรุงใหม่
การศึกษาแผนกนี้ มหาเถรสมาคม ได้ประกาศใช้ เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2507 โดย
มีหลักการดังนี้คือ ให้การศึกษาภาษาบาลีควบคู่กันกับวิชาการสมัยใหม่ และมีการฝึกอบรมภาคปฏิบัติ
ควบ เป็นการศึกษาของเขตของหลักสูตร พระปริยัติธรรมให้กว้างขวางขึ้น โดยมีองค์ประกอบ 3
ประการคือ

- 3.1 บาลีศึกษา
- 3.2 สามัญศึกษา
- 3.3 ปริทัศน์ศึกษา

ในการประชุม ครั้งที่ 10/2515 วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2511 มหาเถรสมาคม
ได้ลงมติอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงในชั้น เปรียญตรี คือ ในบาลีศึกษา ให้ลดวิชาที่เรียนโดยตัดวิชา

³ พระมหาประยุทธ์ ปยุตโต, เรื่อง เกม, หน้า 13.

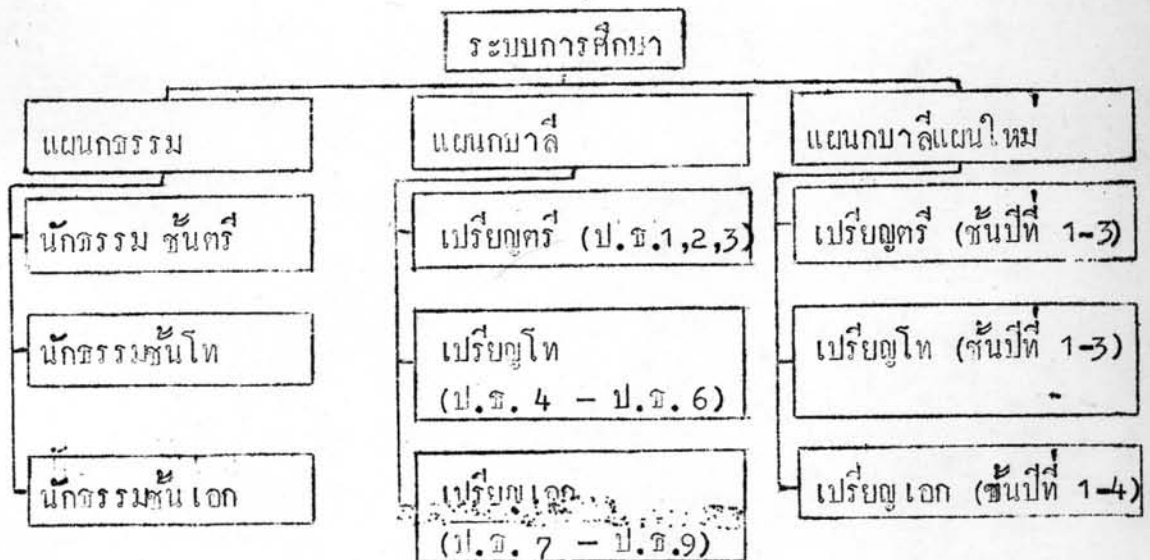
สัมพันธ และวิชาแปลภาษาไทย เป็นภาษามาลีออกไปทั้งหมด และกำหนดคัมภีร์สำหรับแปลภาษามาลีเป็นภาษาไทย ให้แน่นอนยิ่งขึ้น

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาแผนกบาลีแผนใหม่ ไล่แบ่ง เป็น 3 ระดับหรือชั้น ใน 3 ระดับประกอบด้วยชั้น เวียน 10 ชั้น ใช้เวลาเรียน 10 ปี ดังนี้คือ

- ชั้นที่หนึ่ง 3 ชั้นหรือ 3 ปี เปรียญตรี
 - ชั้นที่สอง 3 ชั้นหรือ 3 ปี เปรียญโท
 - ชั้นที่สาม 4 ชั้นหรือ 4 ปี เปรียญเอก⁵
- ระบบการศึกษาทั้งสามประเภท จัดแผนผังดังนี้

*
แผนผังที่ 7

ระบบการศึกษาพระปริยัติธรรม

⁴ พระบาทสมเด็จพระปยุตฺโต, เรื่อง เคิม, หน้า 19.

⁵ เรื่อง เคิมวกัน, หน้า 20.

การบริหารการศึกษาควาวิชาการ

เดิมหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม คือ การแปลพระไตรปิฎก ซึ่งได้แก่ พระสุตตันตปิฎก พระวินัยปิฎก และ พระอภิธรรมปิฎก ต่อมาในปี พ.ศ. 2454 หลักสูตรพระปริยัติธรรมแบบใหม่ได้กำเนิดขึ้น คือ หลักสูตรนักธรรมควบคู่กับหลักสูตรบาลี สำเร็จเรียบร้อยในปี พ.ศ. 2458 โดยจัดหลักสูตร เป็น 3 ระดับคือ

1. นวกภูมิ หรือ นักธรรมชั้นตรี เป็นการ เรียนเบื้องต้น สำหรับพระภิกษุใหม่ที่มาบรรพชาตามประเพณีระหว่างพรรษา

2. มัชฌิมภูมิ หรือ นักธรรมชั้นโท สำหรับพระภิกษุผู้มีพรรษาจะศึกษาต่อจากนวกภูมิ

3. เถรภูมิ หรือ นักธรรมชั้นเอก เลิกการศึกษาถึงชนบทธรรมเนียมและพิธีทางศาสนา⁶

ในปี พ.ศ. 2469 สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงพิจารณาเห็นว่าการศึกษาพระปริยัติธรรมนั้นต้องศึกษาอรรถกถา สมควรจะได้ศึกษาในภาษาของชาติให้เข้าใจเสียก่อนจึงจะไดผลดี ดังนั้นจึงทรง เรียบ เรียงแบบ เรียนทางพระพุทธรศาสนา เป็นภาษาไทยไว้ในการสอนและการสอบพระปริยัติธรรมแผนกธรรม

ในปี พ.ศ. 2472 การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม ได้แยกไปเป็นการศึกษาสำหรับประชาชนทั่วไป เรียกว่า ธรรมศึกษา ซึ่งแบ่ง เป็น 3 ระดับหรือชั้นดังกล่าวแล้วข้างต้น ปัจจุบันหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม มีดังนี้คือ

1. หลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม หลักสูตรมี 4 วิชา ทั้ง 3 ระดับหรือชั้น วิชาเหมือนกันแต่ความยากง่ายและอีกซึ่งมากกว่ากันตามลำดับชั้น ได้แก่

1.1 วิชาเรียงความแก่ระทุธรรม

1.2 วิชาธรรม

1.3 วิชาพุทธประวัติและศาสนพิธี

1.4 วิชาวินัย

⁶ สัมภาษณ์ นายสิริ เพ็ชรไชย, หัวหน้ากองศาสนศึกษา กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ณ กรมการศาสนา, วันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2514 เวลา 13.00-15.00

วิชาพุทธประวัติ นักธรรมชั้นโท เป็นอนุปุทธประวัติ นักธรรมชั้นเอก เป็น พุทธาณุปุทธประวัติ

วิชาวินัย นักธรรมชั้นเอก ต้อง เรียน พระราชบัญญัติกติกาสงฆ์⁷ เพิ่มเติมด้วย?

รายละเอียดของหลักสูตรแผนกธรรมมีในภาคผนวก

2. หลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี เป็นการศึกษาตามแนวและลำดับเกี่ยวกับกัมมัฏฐานเดิม ซึ่งเป็นการแปลพระไตรปิฎก คือ ชั้นประโยค 1 ถึงชั้นประโยค 5 เรียน อรรถกถาพระสูตร ชั้นประโยค 6 ชั้นประโยค 7 เรียน อรรถกถาพระวินัย และชั้นประโยค ประโยค 9 เรียนปกครองพิเศษเกี่ยวกับภิกขกรรม และฎีกาภิกขกรรม

หลักสูตรในปัจจุบันมี 4 วิชา ในจำนวน 4 วิชาที่ยังแยกเป็นวิชาย่อย 7 วิชา ซึ่งแต่ละชั้นเรียนไม่เกิน 4 วิชาคือ

2.1 บริพภาค (ความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย) เฉพาะชั้นเปรียญธรรม หรือ ป.ธ. 3

2.2 ไวยากรณ์บาลี แยกเป็น

2.2.1 บาลีไวยากรณ์ เฉพาะชั้นประโยค 1 ชั้นประโยค 2 และเปรียญธรรม 3 หรือ ป.ธ. 3

2.2.2 วากยสัมพันธ์ เฉพาะชั้นเปรียญธรรม 3 หรือ ป.ธ. 3

2.3 แปลบาลี แยกเป็น

2.3.1 แปลภาษาบาลีเป็นภาษาไทย เป็นวิชาหลักต้องเรียนทุกชั้น แต่กัมภีรที่กำหนดให้แตกต่างกันตามระดับชั้น

2.3.2 แปลภาษาไทยเป็นภาษาบาลี เป็นวิชาตั้งแต่นั้น เปรียญธรรม 4 หรือ ป.ธ. 4 ถึงชั้นเปรียญธรรม 9 หรือ ป.ธ. 9 แต่กัมภีรที่กำหนดให้แตกต่างกันตามระดับชั้น

2.3.3 แต่งไทยเป็นบาลี เฉพาะชั้นเปรียญธรรม 9 หรือ ป.ธ. 9

⁷ "หลักสูตรธรรมสนามหลวง", ประมวลระเบียบการศาสนา เล่ม 2 กรมการศาสนา, (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2503), หน้า 151-152.

กัมภีร์ที่กำหนดไว้สำหรับการแปลในชั้นต่าง ๆ มีดังนี้

ชั้นประโยค 1, 2, 3	ไคแก ชัมมพัญญูรกถ
ชั้นประโยค 4	ไคแก มังคลัตถที่ปนี ภาค 1
ชั้นประโยค 5	ไคแก มังคลัตถที่ปนี ภาค 2
ชั้นประโยค 6	ไคแก สมันตปาสาทิกา ภาค 3
ชั้นประโยค 7	ไคแก สมันตปาสาทิกา ภาค 1, 2
ชั้นประโยค 8	ไคแก วิสทิมัคค
ชั้นประโยค 9	ไคแก อภิธัมมัตถวิภาวินี

2.4 แต่งฉันทภาษาวาดี เฉพาะชั้น เปรียญธรรม 9 หรือ ป.ธ. 9⁸

รายละเอียดของหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกบาลี มีในภาคผนวก

3. หลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีแบบใหม่ แบ่ง เป็น 3 องค์ประกอบ คือ

3.1 บาลีศึกษา หลักสูตรบาลีศึกษารูปเดิม เช่นเดียวกับหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ทั้งชั้นประโยค 1 ถึงชั้นประโยค 9 แต่ในชั้นปีที่ 10 เพิ่มวิชาการคนควาพระไตรปิฎกขึ้น

3.2 สามัญศึกษา หลักสูตรสามัญศึกษา เทียบเท่าวิชาสามัญในแต่ละชั้น เรียง ดังนี้

3.2.1 ชั้น เปรียญตรี เทียบเท่าชั้นประโยคประถมศึกษาคอนปลายของกระทรวงศึกษาธิการ (ป.5 - ป.7)

3.2.2 ชั้น เปรียญโท เทียบเท่าชั้นประโยคมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย ของกระทรวงศึกษาธิการรวมกัน (ม.ศ.1 - ม.ศ.5)

3.2.3 ชั้น เปรียญเอก เทียบเท่าชั้นอุดมศึกษา ระดับปริญญาตรี สายอักษรศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และ ประวัติศาสตร์

3.3 ปรัชญาศึกษา หลักสูตรปรัชญาศึกษา เป็นการเปิดอบรมภาคปฏิบัติ และวิชาประกอบทางศาสนา โบราณคดี จิตวิทยา และ ปรัชญา

⁸ พระมหาประยุทธ์ ปยุตฺโต, เรื่อง เล็บ, หน้า 13-14.

สำหรับ เวลา เรียนหรือจำนวนชั่วโมง เรียนที่กำหนดไว้คือ ชั้นปริญญาตรี จำนวน ชั่วโมง เรียน 44 ชั่วโมงต่อ 1 ปีขั้ว ส่วนในชั้น ปริญญาโทและปริญญาเอก จำนวนชั่วโมง 12 ชั่วโมงต่อ 1 สัปดาห์ การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีแผนใหม่ อาจ เรียนควบคู่กับการศึกษา พระปริยัติธรรมแผนกบาลีได้⁹

การวัดผลการศึกษา

ในการวัดผลการศึกษาพระปริยัติธรรม สมเด็จพระสังฆราช เป็นประธานในการสอบ ทั้งแผนกธรรมและแผนกบาลี ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการสอบแผนกธรรมคือ แมกกองธรรมสนามหลวง และผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการสอบแผนกบาลี คือ แมกกองบาลีสนามหลวง ทั้งสองตำแหน่ง เป็น ตำแหน่งที่มีมาแต่เดิมครั้งยังมีการสอบปากเปล่าต่อหน้าคณะกรรมการ ทั้งแมกกองธรรมและแมกกอง บาลีสนามหลวงต่างก็เป็นประธานในการวัดผลของแต่ละแผนก และเป็นพระเถระผู้ใหญ่ที่ทางคณะ สงฆ์แต่งตั้ง ดังนั้นคณะกรรมการดำเนินการหรือควบคุมการสอบพระปริยัติธรรม จึงมีตำแหน่งตาม ลำดับ คือ แมกกอง รองแมกกอง เสาสนามการ และผู้ช่วยเสาสนามการ¹⁰

ในการดำเนินการสอบ ทางสำนักศึกษาพระปริยัติธรรมจะส่งบัญชีรายชื่อผู้เข้าสอบ ณ สนามสอบ แห่งใดแห่งหนึ่งตามที่กำหนดไว้ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค บัญชีรายชื่อผู้เข้าสอบ เรียกว่า บัญชีขององค์การศึกษา ใช้อักษรย่อว่า อ.ศ. ตั้งแต่ อ.ศ.1 ถึง อ.ศ.8

อ.ศ.1 , อ.ศ.5 เป็นบัญชีสำมะโนครัวของผู้ขอเข้าสอบแผนกธรรม

อ.ศ.2 เป็นบัญชีรายชื่อผู้สมัคร เข้าสอบแผนกธรรมและแผนกบาลีชั้น

อ.ศ.3 เป็นบัญชี เรียงชื่อผู้เข้าสอบ ณ สนามสอบ

อ.ศ.4 เป็นบัญชีรายชื่อผู้สอบใจแผนกธรรม

อ.ศ.6 , อ.ศ.7 , อ.ศ.8 เป็นบัญชีสำหรับธรรมศึกษา¹¹

⁹ กรมการศาสนา, รายงานการศาสนา 2508 (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, หน้า 104-116.

¹⁰ สัมภาษณ์ นายแปลก สนธิรักษ์, ณ สำนักงานคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ, วันที่ 10 มกราคม 2504 เวลา 13.00-15.00 น.

¹¹ "วิสัยปฏิบัติเกี่ยวกับบัญชี อ.ศ.1 ถึง อ.ศ.8 ขององค์การศึกษา" ประมวลระเบียบ การศาสนา เล่ม 2 กรมการศาสนา, (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2503), หน้า 160-166.

คณะกรรมการควบคุมการสอบ มีหน้าที่รวบรวมบัญชีรายชื่อผู้สอบ ออกข้อสอบ แจกจ่ายไปยังสนามสอบต่าง ๆ และตรวจข้อสอบ

กระบวนการการวัดผลการศึกษาแผนกธรรม

กระบวนการการวัดผลการศึกษาแผนกธรรมมีดังต่อไปนี้

1. การกำหนดวันสอบ ตามปกติในวันแรม 2 ค่ำ เดือน 1 สอบพร้อมกันทั่วราชอาณาจักร คณะกรรมการควบคุมการสอบ ซึ่งมีแมกองธรรมเป็นประธาน จัดส่งข้อสอบจากส่วนกลาง มอบให้เจ้าคณะจังหวัดไปดำเนินการ

2. การตรวจข้อสอบ สำหรับนักเรียนชั้นเอก แมกองธรรมรับผิดชอบดำเนินการเอง ส่วนนักเรียนชั้นโท และนักเรียนชั้นตรี มอบให้เจ้าคณะภาค หรือ เจ้าคณะจังหวัดดำเนินการตรวจในเขตของตน หรือจะรวมกันมาตรวจที่ส่วนกลางก็ได้

3. วิธีดำเนินการในการตรวจข้อสอบ กำหนดวันให้พระสงฆ์กรรมการตรวจข้อสอบ ซึ่งสำนักศึกษาต่าง ๆ จะเป็นผู้เสนอชื่อมา มาประชุมตรวจพร้อมกัน ใช้โต๊ะตัวหนึ่งสำหรับกรรมการชุดหนึ่ง เก็บไว้วิธีตรวจแบบเก็บคะแนนใช้กรรมการโต๊ะละ 3 รูป แต่ปัจจุบันใช้กรรมการโต๊ะ 2 รูป เฉพาะนักเรียนชั้นเอก กำหนดการตรวจข้อสอบตามปกติ คือ วันขึ้น 2 ค่ำ เดือน 2¹²

4. เกณฑ์การตัดสินคะแนน การให้คะแนนระบบเก็บไว้วิธีหักคะแนนส่วนที่ผิด และเก็บไว้ข้อสอบวิชาละ 21 ข้อ ต่อมา พ.ศ. 2458 ลดจำนวนข้อสอบลง เหลือวิชาละ 14 ข้อ ต่อมา พ.ศ. 2472 ลดจำนวนข้อสอบเหลือวิชาละ 7 ข้อ

เมื่อตรวจแต่ละวิชาให้คะแนนดังนี้ ระบบเก็บ คือ

ถาผิด 1-15 คะแนน ให้ 3 อักษรย่อว่า "ท"

ถาผิด 16-20 คะแนน ให้ 2

¹² พระมหาประยุทธิ ปยุตโต, เรื่อง เกิม, หน้า 12-13.

ดาฝึก	21-25	คะแนนโท	1
ดาฝึกเกิน	25	คะแนนโท	0
เมื่อรวมทั้ง	4	วิชาแล้ว จึงตัดสิน	ได้ - ตก ดังนี้
ดาโคคะแนน	3 3 3 3	สอบได้นักธรรมชั้นเอก	
ดาโคคะแนน	3 3 3 2	สอบได้นักธรรมชั้นโท	
ดาโคคะแนน	3 3 2 2	สอบได้นักธรรมชั้นตรี	
ดาโคคะแนน	3 2 2 2	สอบได้นักธรรมชั้นตรี	
ดาโคคะแนน	2 2 2 2	สอบได้นักธรรมชั้นตรี	
ดาโคคะแนน	3 3 3 1	นอกชั้น	
ดาโคคะแนน	3 3 2 1	นอกชั้น	
นอกจากนี้ถือว่า สอบตก ¹³			

การตัดสินคะแนนระบบปัจจุบัน เริ่มในปี พ.ศ. 2500 ได้มีการ เปลี่ยนหลักเกณฑ์การ
ตัดสินคะแนนใหม่ โดยถือเกณฑ์ดังนี้
วิชาแต่ละวิชา คะแนนเต็ม 70 คะแนน
คะแนนรวม 4 วิชา ต้องได้คะแนนตั้งแต่ 200 คะแนนขึ้นไป และไม่มีวิชาใด
ได้ 0 คะแนน จึงจะถือว่าสอบได้ ¹⁴

กระบวนการ การวัดผลการศึกษาแผนกบาลี

กระบวนการการวัดผลการศึกษาแผนกบาลี มีดังต่อไปนี้

1. กำหนดวันสอบ สอบพร้อมกันทั่วราชอาณาจักร กำหนดวันสอบเป็น 2 สมัยคือ
 - 1.1 สมัยแรก ชั้นประโยค 6 ถึงชั้นประโยค 9 ไตรวันขึ้น 2 ค่ำ เดือน 3 ทั่ว
 - 1.2 สมัยหลัง ชั้นประโยค 1 ถึงชั้นประโยค 5 ไตรวันแรม 10 ค่ำ เดือน 3 ทั่ว

¹³ พระมหาประยุตฺร ปยุตฺโต, เรื่องเดิม, หน้าเดิม.

¹⁴ ประกาศแมกของกรมศาสนาหลวง เรื่อง วิธีตรวจข้อสอบธรรม พ.ศ. 2500 ประมวลระเบียบการศึกษา เล่ม 2 กรมการศึกษา, (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2503, หน้า 171-173.

แมงกอนบาดี้จะมอบให้เจ้าคณะภาคต่าง ๆ แต่งตั้งกรรมการนำข้อสอบจากส่วนกลาง ไปยังสนามสอบทุกแห่ง

2. การดำเนินการตรวจข้อสอบ เมื่อเสร็จแล้ว ทุกภาคจะส่งกระดาษคำตอบมาให้แมงกอนบาดี้ เพื่อดำเนินการตรวจ กำหนดวันตรวจ คือ วันแรม 2 ค่ำ เดือน 4 ทุกปี กรรมการตรวจข้อสอบไคแกพระเถรานุเถระ ไคมาประชุมตรวจพร้อมกัน ณ สถานที่ที่แมงกอนบาดี้กำหนดไว้ กรรมการตรวจโต๊ะหนึ่ง 3 รูป กรรมการตรวจข้อสอบโต๊ะหนึ่งมีประมาณ 400-600 รูป โดยเฉพาะชั้นเปรียญธรรม 9 หรือ ป.ธ. 9 กรรมการทั้งหมดจะร่วมกันพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนในโต๊ะเดียวกัน ซึ่งใช้เวลาตรวจประมาณ 5 วัน และประกาศผลสอบในวันสุดท้ายของกำหนดการตรวจ

3. เกณฑ์การคัดสรรคะแนน การให้คะแนนใช้วิธีเก็บคะแนนคือ หักคะแนนส่วนที่ผิดออกแบบเดียวกับแผนกธรรม เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้คือ

3.1 วิชาปริยพภาค ผิดใคไม่เกิน 12 คะแนน ถ้าผิดเกิน 12 คะแนน จะถือเป็นสอบตกทุกวิชา ไม่มีการพิจารณาวิชาอื่น

3.2 วิชาบาลีไวยากรณ์ เก็บมีข้อสอบ 14 ข้อ ต่อมาในปี พ.ศ. 2472 ลดจำนวนลง เหลือเพียง 7 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนน เฉพาะวิชาบาลีไวยากรณ์มีดังนี้คือ

ถ้าผิด 1-15	คะแนน ให้ 3	อักษรย่อว่า "ท"
ถ้าผิด 16-20	คะแนน ให้ 2	
ถ้าผิด 21-25	คะแนน ให้ 1	
ถ้าผิดเกิน 25	คะแนน ให้ 0	

3.3 วิชาอื่น ๆ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ถ้าผิด 1-6	คะแนน ให้ 3
ถ้าผิด 7-12	คะแนน ให้ 2
ถ้าผิด 13-18	คะแนน ให้ 1
ถ้าผิดเกิน 18	คะแนน ให้ 0

4. เกณฑ์การคัดสินได้ - ตก มีดังนี้

4.1 ชั้นเปรียญธรรม 3 หรือ ป.ธ. 3 มีเกณฑ์คือ

ท่องไม่มีวิชาใดใด 0

วิชาแปลท่องได้ไม่ต่ำกว่า 2

วิชา 3 วิชาในนัยบริพภาค ท่องรวมกะแนได้ 6 ขึ้นไปจึงจะถือว่าสอบได้

4.2 ชั้นเปรียญธรรม 4 หรือ ป.ธ. 4 และชั้นเปรียญธรรม 5 หรือ ป.ธ. 5 มีเกณฑ์คือ ทักวิชาจะท่องได้ 2 ขึ้นไปจึงจะถือว่าสอบได้

4.3 ชั้นเปรียญธรรม 6 หรือ ป.ธ. 6 ถึงชั้นเปรียญธรรม 9 หรือ ป.ธ. 9 ท่องพิจารณาโดยละเอียด และความสมบูรณ์ด้วย เพราะบางครั้งผิดเพียงคำเดียว ก็อาจปรับให้เป็นสอบตกได้

ปัจจุบัน ผู้สอบได้ชั้นเปรียญธรรม 9 หรือ ป.ธ. 9 เพียงวัดระฆังโฆสิตปริยญา

ในการบริหารการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี แมกของบาลีกล่าวว่าเป็นของควบคุมการสอบอย่างรัดกุม เพราะถือเป็นมาตรฐานของการศึกษา เนื่องจากไม่มีการควบคุมการศึกษาวางใจโดยเด็ดขาด โดยเฉพาะในชั้นประโยค 9 หรือเปรียญธรรม 9 หรือ ป.ธ. 9 ตั้งแต่ พ.ศ. 2469 ถึง พ.ศ. 2512 มีผู้สมัครสอบ 1081 รูป สอบได้เพียง 164 รูป อัตราร้อยละ 15.17 เฉลี่ยเวลาเรียนตามหลักสูตร ร้อยละ 15 ปี ผู้สอบได้ชั้นเปรียญธรรม 9 หรือ ป.ธ. 9 มีอายุต่ำสุด 21 ปี สูงสุด 50 ปี ส่วนมากสอบได้ในระหว่างอายุ 26-31 ปี¹⁵

การฝ่าฝืนระเบียบและกฎของสนามหลวง

หากมีการส่อทุจริต ในการสอบไล่สนามหลวง จะต้องมี การสอบสวนพิจารณาโทษ การส่อทุจริตในการสอบไล่สนามหลวงอาจกระทำโดย

1. ผู้เข้าสอบทุจริต เช่น กู้กัน ลอกแบบกัน ใ้คนภายนอกเขียนให้ เป็นต้น

¹⁵ พระมหาพรหม ปรียุติ, เรื่อง เคมี, หน้า 19.

2. ผู้ควบคุมการสอบทุจริต เช่น เป็นผู้ออกข้อสอบ ละทิ้งหน้าที่ให้คนภายนอกเขาไปออกข้อสอบ ลอบทำลายของข้อสอบก่อนการสอบ ไม่รวมกระทำความผิดของเขาของพื้นที่เก็บไวรรวมที่หลังอันสอบทุจริต เป็นต้น

3. พระกษัตริย์ที่ไม่ปฏิบัติความระเบียบ เช่น ปล่อยใหญ่เขาสอบ เจ้าหน้าที่ย่าง ๆ ทำตามใจชอบ

ในกรณีเช่นนี้ จะต้องมี การสอบสวนพิจารณาโทษ อาจถอดหรือพักหน้าที่ หรือ ตักนิยภัต หรือ งดความดีความชอบ หรือห้ามเกี่ยวข้องกับสนามหลวง หรืออาจปรับผู้เขาสอบให้สอบตกไม่ให้เขาสอบอีก 1 ปีก็ได้ ¹⁶

การบริหารงานอาคารสถานที่

นับตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย เป็นต้นมา อาคารสถานที่ของโรงเรียน หรือสำนักศึกษาพระปริยัติธรรมไคแก ปราสาทราชมนเฑียรในพระบรมมหาราชวัง พระอาราม และสำนักปราชญ์ราชบัณฑิต จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ยุคที่สอง การศึกษาพระปริยัติธรรมวิวัฒนาการขึ้น อาคารสถานที่เปลี่ยนเป็นพระอารามหลวงต่าง ๆ หรือ วัง หรือ ศาลา ที่พระบรมวงศานุวงศ์และขุนนางต่างสร้าง เป็นสำนักศึกษา สถานที่ที่สำคัญคือ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และ วัดสุทัศน์เทพวราราม ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงประศาสน์สถาปนา 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2432 และมหามกุฏราชวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2436

มหาวิทยาลัย ตั้งอยู่ ณ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ ซึ่งเดิมเป็นสถานที่สอบไล่พระปริยัติธรรมของสมเด็จพระสังฆราช (ศรี) ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ต่อมาได้เป็นที่สถิตของสมเด็จพระสังฆราชองค์อื่น ๆ ในปี พ.ศ. 2432 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายที่สอบพระปริยัติธรรม พระภิกษุสามเณรจากวัดพระศรีรัตนศาสดาราม จัตุรัสวิทยาลัยขึ้นที่วัดนี้ เรียกว่า มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบัน

¹⁶ "การดำเนินระเบียบและกฎของสนามหลวง", ประมวลระเบียบการศาสนา เล่ม 2 กรมการศาสนา, (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2503 หน้า 174-175.

แห่งแรกในประเทศไทยที่ใช้นามวิทยาลัย วิชาสาคร การเปรียญ เป็นที่บอกระบุพิธีกรรม ทรง
บริจาคพระราชทรัพย์บำรุง เป็นเงิน เกือบ และค่าใช้จ่ายในการศึกษาพระปริยัติธรรม ๓ สำนักนี้
ถึงหลักฐานที่ปรากฏในประวัติวัดมหาธาตุฯ ว่า

"ปีฉลู รัตนโกสินทร์ศก 108 พ.ศ. 2432 เดือนพฤศจิกายน โปรดให้ย้ายที่ราชบัลลังก์
บอกระบุพิธีกรรมภิกษุสามเณร จากในวัดพระศรีรัตนศาสดารามออกไป จัดเป็นมหาวิทยาลัย
ขึ้นที่วัดมหาธาตุ เรียกว่ามหาวิทยาลัย เป็นแรกที่ใช้นามวิทยาลัยในประเทศไทย ถึงที่ศาลา
เรียนหนังสือ ซึ่งสร้างไว้แต่รัชกาลที่ 3 ตอนข้างคานหาพระอาราม 4 หลัง คานเหนือ 2
หลัง พระยาธรรมปรีชา (บุญ เปรียญ) แต้ยัง เป็นหลวงญาณภิรมย์ เป็นอาจารย์หลัง 1
พระยาธรรมปรีชา (ทิม เปรียญ) แต้ยัง เป็นหลวงอุดมจินดา เป็นอาจารย์หลัง 1 หลวง
ธรรมมานุวัตรจาง (จุย เปรียญ) เป็นอาจารย์หลัง 1 หลวงศรีวรโวหาร (ปาน เปรียญ) เป็น
อาจารย์หลัง 1 นายเรือง เปรียญ ภายหลัง เป็นพระยาพนสุนทร บอกลมหลัง 1 นายอน
เปรียญ วัคกรมวงษ์ บอกลมหลัง 1 พระราชทานพระราชทรัพย์ จ่าย เป็นเงิน เกือบ แลค่าใช้จ่าย
สอยสำหรับวิทยาลัยนั้นทุกอย่าง....." 17

มหามกุฏราชวิทยาลัย ตั้งอยู่ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรม
พระยาวชิรญาณวโรรส เป็นธุรงริเริ่มสร้าง และเสด็จไปทรง เปิด เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม
พ.ศ. 2436 เป็นวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ พระราชทานพระราชทรัพย์บำรุงปีละ 60 ซึ่ง 18
นอกจากนี้ ยังทรงส่ง เสริมให้มีสำนักศึกษาพระปริยัติธรรม โดยตั้งสำนักศึกษาทั่วพระราชอาณาจักร
และให้มีสนามสอบไล่พระปริยัติธรรมขึ้น พร้อมกับทรงโปรดเกล้าฯ ตั้งพระราชาคณะผู้ทรงคุณวุฒิ
เป็นธุรมิหารการศึกษาฝ่ายสงฆ์ตลอด 1 รูป

ในปี พ.ศ. 2441 ใ้ย้ายสถานที่จากมหาธาตุวิทยาลัยไปเป็นบาลีวิทยาลัยที่วัด
สุทัศน์ เทพราราม ส่วนทางวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์นั้น สมเด็จพระวันรัตทรงจัดตั้งบาลีวิทยาลัย

17 สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ, ประวัติวัดมหาธาตุ,
(พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2461 หน้า 72.

18 "ความซัดของทางการศึกษา" เอกสารวิชาการที่ 5 แฟ้ม ศ. 1 เบิกเสร็จ
ศึกษาธิการ 19-48, ร.ศ. 110-117.

ขึ้นที่ตำแหน่งข้าหมานหาหงส์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสร้างให้เป็นทองพระโรงสำหรับสมเด็จพระสังฆราช

ปัจจุบันสำนักศึกษาหรือโรงเรียนพระปริยัติธรรมทั่ว ๆ ไปใช้สถานที่ในพระอารามนั้น ๆ เช่น หอฉัน หอสวดมนต์ ศาลาการเปรียญ กุฏิ วิหาร เป็นต้น โดยเจ้าสำนักศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งได้รับอนุญาตจากคณะสงฆ์ตามเจ้าคณะจังหวัด แล้วขึ้นทะเบียนเป็นสำนักศึกษา หลักเกณฑ์ในการตั้งสำนักศึกษาพระปริยัติธรรม ไม่มีเกณฑ์ที่แน่นอน หากมีพระภิกษุสามเณรผู้จะศึกษาและสอนมีพอสมควรพร้อมที่จะเปิดสำนักศึกษาได้ ก็ขออนุญาตเปิดสำนักศึกษาได้ และไม่มีกำหนดว่า ทุกสำนักจะต้องมีการศึกษาพระปริยัติธรรมทั้งแผนกบาลี และแผนกธรรม บางสำนักศึกษาอาจมีเพียงแผนกธรรมอย่างเดียว เพราะผู้ศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีจะต้องผ่านการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมก่อน¹⁹

สำนักศึกษาพระปริยัติธรรมอาจยุบ เลิกได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ยอมขึ้นอยู่กับผู้สอน อาคารสถานที่ อุปกรณ์การศึกษา และอื่น ๆ ส่วนการจัดตั้ง ยุบ เลิก สำนักศึกษาพระปริยัติธรรมนี้ ยอมอยู่ในดุลยพินิจของกองงาน เลขาธิการมหาเถรสมาคม กรมการศาสนา และคณะสงฆ์

นอกจากจะมีสำนักศึกษาพระปริยัติธรรมภายในประเทศแล้ว ยังมีสำนักศึกษาพระปริยัติธรรมในต่างประเทศคือกัวย คือ ในประเทศมาเลเซีย รัฐกลันตัน และรัฐเคดาห์ เป็นสำนักศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม ในรายงานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2501 รายงานว่ามีสำนักศึกษาพระปริยัติธรรมในรัฐเคดาห์ 10 สำนัก คือ

1. สำนักศึกษา วัดบุญญาราม
2. สำนักศึกษา วัดปาติไลย์
3. สำนักศึกษา วัดเทพนิมิตร
4. สำนักศึกษา วัดสโมสรราชานุประดิษฐ์
5. สำนักศึกษา วัดนิโครธาราม
6. สำนักศึกษา วัดประคู้

¹⁹สัมภาษณ์ นายเปล็ก สนธิรักษ์ ณ สำนักงานครุสภา กระทรวงศึกษาธิการ, วันที่ 10

7. สำนักศึกษา วัดบ้านตาล
8. สำนักศึกษา วัดโพธิ์เจดีย์
9. สำนักศึกษา วัดสุทธิประดิษฐ์
10. สำนักศึกษา วัดลำป่า

ทุกสำนักศึกษาอยู่ในจังหวัดไทรบุรี ส่วนสำนักศึกษาพระปริยัติธรรมในรัฐกลันตัน มี 7

สำนัก คือ

1. สำนักศึกษา วัดอุทุมมาราม
2. สำนักศึกษา วัดพิศุทอง
3. สำนักศึกษา วัดสุวรรณคีรี
4. สำนักศึกษา วัดแจงพุทธาวาส
5. สำนักศึกษา วัดประทุมชาตุนาราม
6. สำนักศึกษา วัดสุคนธาราม
7. สำนักศึกษา วัดปอมบุงเกา

ทุกสำนักศึกษา อยู่ในจังหวัดกลันตัน²⁰

การบริหารบุคคลากร

ในปี พ.ศ.2441 สมเด็จพระวันรัต และพระสงฆ์เป็นอาจารย์ผู้บอกคัมภีร์พระปริยัติธรรมและ
วิปัสสนา ในปี พ.ศ.2455 สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ได้รับพระราชทาน
พระบรมราชาอนุมัติให้ทรงจัดทำเนียบสมณศักดิ์ แบ่งตำแหน่งพระราชาคณะเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร
สำหรับปกครองคณะสงฆ์ และฝ่ายปริยัติธรรมสำหรับจัดการศึกษาพระพุทธศาสนา

ตำแหน่งฝ่ายพระปริยัติธรรมมี 5 ชั้นคือ

1. คณาจารย์เอก เทียบ เจ้าคณะมณฑล
2. คณาจารย์โท เทียบ เจ้าคณะเมือง

²⁰ กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการศึกษา 2501, (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา,
2502), หน้า

3. คณาจารย์ตรี เทียบ เจ้าคณะแขวง
4. อาจารย์ใหญ่ เทียบ เจ้าอาวาส
5. อาจารย์รอง เทียบ รองเจ้าอาวาส²¹

ในโบราณศึกษากล่าวถึง ครูใหญ่ผู้รับผิดชอบในการศึกษาพระปริยัติธรรมในพระอารามหลวง ไคแก องค์สมภารเจ้าวัดอธิการ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย ภาษามาลี จัดตามลำดับตำแหน่งดังนี้คือ สมเด็จพระสังฆราช สมเด็จพระราชาคณะ พระราชาคณะ พระครูหัววัด พระครูพิเศษ พระครูปลัด พระครูวินัยธรรม พระครูวินัยธร พระครูสมุห์ พระครูในฎีกา ตำแหน่งตั้งแต่ พระครูปลัดจนถึง พระครูในฎีกา มีฐานันดรตามสมณศักดิ์ ในพระอารามนั้น ๆ ส่วนพระอารามราษฎร์ ตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้คือ เจ้าวัด (เจ้าอาวาส) เจ้าอธิการ (สมภาร) ขรัว พระลูกวัด พระอ้นดัย (พระอนุจร)²² เป็นผู้รับผิดชอบการศึกษาพระปริยัติธรรมทั้งสิ้น

ในปัจจุบันอาจารย์ผู้สอนไคแกพระสงฆ์สมณศักดิ์ผู้มีเปรียญธรรมชั้นสูง และคุณหัสถ์ (ฆราวาส) ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ผู้สอนในทางจังหวัดอยู่ในความพิจารณาของกองงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม กรมการศาสนา จะเป็นผู้ส่งไปช่วยสอนในสำนักศึกษาพระปริยัติธรรม

สำหรับนักศึกษาพระปริยัติธรรม ไคแกพระภิกษุสามเณรศึกษาทั้งแผนกคันถุระและวิปัสสนาธุระ ในโบราณศึกษากล่าวว่า พระภิกษุอายุ 20-21 ปี ไม่มีเขตชั้นเล่าเรียน ส่วนสามเณรเป็นนักเรียนชั้นต้น อายุ 12-15 ปี เรียนทั้งแตกอ ขอ นะโม อานเขียนทุกอย่าง รวมทั้งศิลาจาริกวัตร

กำหนดเวลาเรียนในโบราณศึกษา มีดังนี้

- 6.00 น. ท่องสวดมนต์ และวิชาการ
- 7.00 น. เษ บิณฑบาตร หลังจากฉันเช้าแล้ว เริ่มเรียน
- 10.00-10.30 น. นักเรียนชั้นต้น หุงอาหาร ตักน้ำ ปูอาสนะฉันเพล

²¹ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาคำรงราชานุภาพ, เรื่องเดิม, หน้า 100.

²² "โบราณศึกษา" วิทยานวน ตอน 19 (เมษายน, ร.ศ. 115), หน้า 2364-2479.

11.30 น. กินเพลแล้ว เรียนต่อควยตนเองส่วนครูจำวัด

13.30 น. ครูต้นตรวจสอบให้

16.30 น. เลิกเรียน วันโกน เลิกเรียน 15.00 น.

นักเรียนธรรม หยุดเรียนในวันพระและวันพีธีทางศาสนา

นักเรียนมาดี หยุดเรียนในวันโกนและวันพระ และวันพีธีทางศาสนา²³

เวลาเรียนในปัจจุบัน เฉพาะแผนกธรรม นักศึกษาต้องมีเวลาเรียนในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่า 90 วัน หรือ ไม่น้อยกว่า 180 ชั่วโมง จึงจะมีสิทธิเข้าสอบสนามหลวงได้ ยกเว้นครูและพระคณาธิการที่ไม่มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียน²⁴

ความงบประมาณ

ในปี พ.ศ.2442 พระภิกษุสามเณรที่ศึกษาพระปริยัติธรรมได้รับพระราชทานฉันทุกวัน แยกเล็กเมื่อย้ายสถานที่ไปที่มหาธาตุวิทยาลัยโดยจัดที่มหาธาตุวิทยาลัยแทน ในหนังสือของเจ้าพระยาภาสกรวงษ์กราบทูล ในพระเจ้านองยาเชอ กรมหมื่นสมมตอมรพันธุ์ ภา

"แลการเรียนพระปริยัติธรรม ในวัดพระศรีรัตนศาสดารามก็มีสำหรับเพลหลวงถวายพระสงฆ์สามเณรที่มาศึกษาพระปริยัติธรรม ได้รับพระราชทานฉันทุกวัน ในที่เรียน 2 แห่งนี้ ก่อนเวลาที่ข้าพระพุทธเจ้าได้รับการโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ก็ได้เลิกนักเรียนอยู่ประจำเสียแล้ว คงเป็นนักเรียนมาเรียนเป็นเวลาที่มีการบอกพระปริยัติธรรมที่วัดพระศรีรัตนศาสดารามก็เลิกการเลี้ยงสำหรับเพล แยกไปวัดมหาธาตุตั้งเป็นวิทยาลัย การที่พระสงฆ์สามเณรที่มาศึกษาก็น้อยลง ข้าพระพุทธเจ้าจึงได้อาราธนาพระพิมลธรรม ให้เป็นภาระใหม่มหาธาตุวิทยาลัย ก็ได้จัดในเงินพระราชกุศลที่พระราชทาน สำหรับวิทยาลัยปีละ 60 ซึ่งนั้น ใดแบ่งเป็นเงินเดือนอาจารย์บาง ค่าใช้สอย แลทำสำหรับเลี้ยงเพล พระสงฆ์สามเณรที่มาเล่าเรียนควย พระสงฆ์สามเณรที่มาเรียนมากขึ้น....."²⁵

²³ วิจารณ์, เรื่องเดิม, หน้าเดียวกัน.

²⁴ "ประกาศองคการศึกษาร่างกำหนดเรียนธรรมทุกชั้น" ประมวลระเบียบการศึกษาเล่ม 2 กรมการศาสนา, (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2503), หน้า 56.

²⁵ "ความซัดของทางการศึกษา" เอกสารรัชกาลที่ 5 แฟ้ม ศ 1 เบ็ดเสร็จศึกษาธิการ

งบประมาณเดิมคือ เงินพระราชทาน เพราะการศึกษาพระปริยัติธรรมอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปัจจุบัน การศึกษาพระปริยัติธรรมได้รับเงินงบประมาณแผ่นดิน จากกรมการศาสนาอุดหนุน และผู้มีจิต
ศรัทธาบริจาค สำหรับใช้จ่ายในการศึกษา